Dosarul nr. 2-9069/2025
2-25059382-12-2-30042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

15 iulie 2025 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Cocier Ludmila
Grefier Musteață Cătălina

examinînd în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de „Inima Codrului" S.R.L. și Străisteanu Gheorghe către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 17 august 2023 și încasarea prejudiciului moral,-

c o n s t a t ă :

Argumentele și pretențiile reclamantului.

La 29 aprilie 2025 cu cerere de chemare în judecată s-a adresat „Inima Codrului" S.R.L. și Străisteanu Gheorghe către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 17 august 2023 și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Străisteanu Gheorghe, administrator și al Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului", a menționat că la 17 august 2023, la Judecătoria Chişinău, sediul Centru, a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Inima Codrului", administrator Straisteanu Gheorghe împotriva Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative, sect. Buiucani, administrator Ilie Golub cu privire la repararea prejudiciului material cauzat.

Susține reclamantul că la 12 iulie 2024 Judecătoria Chişinău, sediul Centru, peste 11 luni, a emis o încheiere prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă la 17 august 2023.

Consideră reclamntul că termenul de 5 zile, prevăzut de lege, a fost depăşit în prima instanţă de 67 de ori.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, emisă 12 iulie 2024, prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă la 17 august 2023 de S.R.L. „Inima Codrului", administrator Straisteanu Gheorghe, a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Indică că la 25 iulie 2024, la Curtea de Apel Chişinău, cu nr. 2-23119833-02-2rc-25072024, a fost înregistrată cererea de recurs depusă de S.R.L. „Inima Codrului",

administrator Straisteanu Gheorghe, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, din 12 iulie 2024.

Ulterior, indică reclamantul că la 17 octombrie 2024, în instanța de apel a depus cerere cu privire la accelerarea examinării recursului din 25 iulie 2024, deoarece termenul de 2 luni prevăzut de lege pentru judecarea cauzei a fost depăşit de 2 ori. Iar, despre rezultatul examinării cererii din 17 octombrie 2024 nu a fost informat și nu a primit nici un act juridic, și nici pe Portalul Național al Instanțelor Judecătoreşti nu a fost publicată nici o decizie.

Menționează reclamantul că la 03 aprilie 2025, peste 9 (nouă) luni, Curtea de Apel Centru a emis o decizie prin care s-a dispus anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2024, cu restituirea cauzei în instanța de fond pentru rejudecare.

Consideră reclamantul că termenul de 2 luni, prevăzut de lege, în temeiul art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă al RM, a fost depășit de instanța de apel de 4 ori.

Specifică că la 11 aprilie 2025 a depus la Judecătoria Chişinău, sediul Centru, o cerere prin care a solicitat emiterea unei încheieri judecătoreşti prin care să fie obligat judecătorul să accelereze examinarea cauzei. Însă, relevă reclamantul că termenul prevăzut de lege pentru examinarea cererii din 11 aprilie 2025 expirase, și nu a fost emis nici un act juridic.

Remarcă reclamantul că timp de 2 ani, din vina judecătorilor, cauza civilă nr. 2c-2171/2023, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Inima Codrului", administrator Straisteanu Gheorghe împotriva Întreprinderii Municipale pentru Servicii Locative, sect. Buiucani, administrator Ilie Golub cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, nu este examinată în instanța de fond, fiind încălcat grav dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, iar dosarul nu a fost încă numit spre examinare și nu a fost numită nici o şedință de judecată.

Afirmă reclamantul că încheierea judecătorească prin care s-a dispus scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă al RM a fost emisă la 12 iulie 2024, peste 11 luni de la data înregistrării acțiunii civile în instanța de judecată. Iar, decizia Curții de Apel Centru din 03 aprilie 2025 a fost emisă peste 9 luni de la data repartizării cauzei spre examinare a cererii de recurs, la 25 iulie 2024, astfel, termen de 2 luni, prevăzut de lege, fiind depășit de 4 ori.

Referitor la încasarea prejudiciului moral, reclamantul Străisteanu Gheorghe, administrator al S.R.L. "Inima Codrului", la caz, specifică că i-au fost create: sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor judecătorilor, comise vădit contrar legislației, în suferințe continue din cauza mai multor refuzuri de a examina cauza în termen rezonabil şi emiterea unei decizii definitive; suferințe psihice şi fizice, dureri, stresuri, nervi, griji, afectare sufletească şi spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare; limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale şi materiale; anxietate cauzată de incertitudinea creată de judecători, din comportamentul cărora a înțeles că ilegalitățile comise în privința sa, în viziunea lor este o normă de drept; dificultatea în depăşirea obstacolelor impuse de acțiunile ilegale din cauza ignorării intenționate a legislației în vigoare naționale şi crearea condițiilor pentru a-și apăra

drepturile numai în instanța Curții Europene, suferind, astfel, cheltuieli materiale suplimentare, astfel, că legătura cauzală între acțiunea ilegală şi prejudiciu moral fiind în directă legătură cu acțiunea ilegală a instanțelor de judecată.

Mai indică în acțiune reclamantul și faptul că, prin refuzurile repetate şi nemotivate de a examina și finisa cauza în termen procedural, judecătorii au trecut peste termenul rezonabil necesar pentru examinare şi finisarea cauzei, iar circumstanțele în care judecătorii refuza să acționeze, i-a provocat daune morale şi materiale irecuperabile. Încălcarea obligațiilor şi a competenței prevăzute de lege, judecătorii i-au cauzat prejudiciu moral care dă temei pentru răspunderea delictuală a statului. Iar, normele de drept indicate în prezenta acțiune civilă servesc temei pentru judecarea cauzei în strictă conformitate cu prevederile legislației naționale şi Convenției Europene.

Astfel, în temeiul art. 9, 15, 16, 19, 21, 1998, 2036, 2037 Cod civil al RM, art. 2 alin. (1)-(2), art. 4, art. 192 (1), (1^1), (1^2), (1^3), (2), (3), art. 169, 426 Cod de procedură civilă al RM, art. 2 alin. (1), (3) şi (4), art. 4 alin. (1)-(5) al Legii nr. 87 din data de 21.04.2011, solicită reclamantul Străisteanu Gheorghe, administrator și al Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului" constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr. 2c-2171/2023 și încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în favoarea fiecăruia suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, care timp de 2 ani nu a început examinarea.

Poziția Ministerului Justiției.

Pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a formulat și a depus referință asupra cererii de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Inima Codrului" și Străisteanu Gheorghe, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, iar în susținerea poziției sale a invocat următoarele argumente de fapt și de drept.

Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova în referință menționează că, reclamantul invocă că judecarea cauzei civile nr. 2c-2171/2023 durează de 2 ani cu încălcarea gravă a dreptului fundamental la examinarea dosarului în termen rezonabil. Însă, în urma elucidării raportului motivat însoțit de mersul acțiunilor procesuale, se constată că durata examinării litigiului supra menționat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este din 17 august 2023 și pînă în prezent. Astfel, în speță, nu se atestă careva motive de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată, cu asigurarea respectării tuturor drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „încălcare a dreptului la judecare în termen rezonabil", motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului în acest sens.

Subliniază că, în materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate de CtEDO cu titlu de prejudiciu moral variază între 1 000 Euro și 2 500 Euro, pentru 6 sau 10 ani. La caz, nu sunt întrunite toate condițiile de a răspunde Statul patrimonial.

La examinarea cauzei civile nr. 2c-2171/2023, judecătorul a manifestat un comportament corect, sobru și echidistant. Nu s-au admis careva acțiuni care ar duce/sau a dus la încălcarea termenului rezonabil. Examinarea cererii de chemare în judecată a fost

obiectivă și conform legislației. Iar, în prezent, litigiul nr. 2-23119833-12-2c-17082023 se află în curs de judecare. Motivul că derulează din august 2023 și pînă în prezent a rezultat din circumstanțele imputabile exclusiv reclamantului cît și a celor obiectiv motivate în raport. Astfel, urmează a fi respinse argumentele reclamantului precum că s-a încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, or, nu poartă Statul vina pentru neconformarea reclamantului cu circumstanțele cauzei.

Cu privire la comportamentul părților, include și aprecierea comportamentului reclamantului, depunerea cererii de concretizare și a solicitărilor, acordarea termenilor de pregătire, depunerea recursului împotriva încheierii de scoatere de pe rol, depunerea cererilor de accelerare atît în apel cît și în fond, multiplele cereri de accelerare, neconformarea cu cerințele instanței de fond și de apel, astfel, fapte și circumstanțe ce sunt imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului, și anume reclamantului. Acesta a dezvoltat un comportament care a dus la prelungirea duratei procedurilor, generînd dezacord cu soluțiile adoptate, a ignorat circumstanțele obiective motivate din litigiu. Toate împrejurările supra descrise au luat mult timp și au dus la examinarea lor suplimentară.

Referitor la conduita instanței de judecată, constată lipsa unor întîrzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, consecutivitatea ședințelor, planificarea unei ordini a ședințelor cu pauze îndelungate și nu a fost nici o omisiune procedurală sau materială de către instanță, astfel că, în speță, circumstanțele sunt arătate în raportul motivat, fiind obiective și justificate.

Precizează că, în urma analizei înscrisurilor prezentate, raportului motivat și mersul cauzei, nu atestă careva motive de tergiversare a examinării cererii de chemare în judecată, or desfășurarea procesului a fost în corespundere cu sarcinile procedurii în judecarea justă și în termen rezonabil. Mai mult, a indicat că acest litigiu, examinat în ordinea procedurii contencioase, în pofida circumstanțelor invocate de către reclamant, se judecă la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Georgeta Grozav, cu respectarea normelor materiale și procedurale, și nu există în prezenta cerere încălcări de drepturi privind judecarea/examinarea cauzei.

Relevă și faptul că utilizarea cu bună-credință de către o parte a drepturilor sale procedurale la contestarea în apel sau alte căi de atac, nu se ia în considerație și nu poate fi imputată acesteia ca fiind o tergiversare a procedurilor, decât dacă utilizarea drepturilor respective nu a evoluat într-un abuz de drept sau calea de atac a fost evident lipsită de succes (Popov, § 32 sau Nenașeva și alții (dec.)). Astfel, în prezenta speță, termenul rezonabil la judecarea litigiului este asigurat cu maximă diligență de către instanțele judecătorești, ședința fixată pentru 12 iunie 2025, ora 15.30, pornind de la complexitate, comportament, conduită, importanță, volumul de lucru, disponibilitatea agendei judecătorului, etc. Iar, referitor la conduita instanței de judecată, nu sunt întâlnite careva încălcări, or, diligență judecătorului în asigurarea finalizării cât mai rapide a acestui litigiu a fost asigurată și respectată, însă efectul întreruptiv, provizoriu și condiționat al examinării acestei cereri de chemare în judecată a depins de circumstanțe motivate supra, care sunt justificate și neimputabile Statului. Toate acțiunile procedurale au fost dispuse strict întru respectarea termenului rezonabil de examinare.

Consideră că în prezenta speță este demonstrată lipsa de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și lipsa suportării unui prejudiciu moral în temeiul art. 4 al Legii nr. 87, contrariul nefiind stabilit și dovedit. La fel, a fost respectat cu strictețe și rolul activ în asigurarea celerității procedurilor, termenul rezonabil de judecare și nu există încălcări de perioade sau inactivitate intenționată și inexplicabilă a instanțelor judecătorești (fond/apel). Examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă. Astfel, s-a dovedit cert, că perioada de examinare nici pe departe nu poate fi pusă exclusiv în sarcina instanțelor judecătorești și imputabilă patrimonial Statului.

Luând în considerație specificul cauzei, comportamentul părților, respectarea tuturor exigențelor procedurale și de sarcina lunară a fiecărui judecător din cadrul instanțelor de judecată, instanțele de judecată au acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, a întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării și soluționării obiective și sub toate aspectele a cererii și a altor aspecte. Instanțele judecătorești, întru asigurarea respectării acestui termen rezonabil pentru examinarea tuturor cauzelor, a luat o atitudine corectă față de totalitatea dosarelor, aflate în gestiune, repartizând termenul proporțional necesităților apărării drepturilor tuturor justițiabililor, fiind în coraport cu datele numite și pe alte ședințe de judecată, în termeni proximi, corespunzător volumului/disponibilității agendei judecătorului.

Pârâtul Ministerul Justiției a invocat în referință, cu relevanță internațională imperativă, și criteriile de apreciere a termenului rezonabil de judecare a cauzei care au fost constatate de CtEDO în cauza Frydlender vs. France ([GC], nr. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII), astfel Curtea a specificat că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținînd cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant. Tranșând și o paralelă cu o altă cauză Latu Vasile și Mîțu Vitalie împotriva Ministerului Justiției, unde instanța de apel a respins pretențiile reclamanților cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin examinarea în termen nerezonabil a cauzei, motivînd că „instanța de judecată reieșind din materialele cauzei, ajunge la concluzia că în speță examinând respectarea „justului echilibru” sub aspectul exigențelor celerității procedurilor judecătorești principiul general al bunei administrări a justiției, urmează a fi acordată prioritate bunei administrări a justiției, respectarea căreia a implicat derogarea de la principiul soluționării cauzei în termeni restrânși.

De asemenea, pârâtul a relatat în referință și decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-1358/16 din 13 iulie 2016, emisă în cauza Î.I. „Prițcan Gherasim” împotriva Ministerului Justiției, prin care instanța de judecată a respins o acțiune asemănătoare prezentei cauze, motivînd că: „Toate amânările ale ședințelor de judecată ce au avut loc în speța în care se invocă tergiversarea examinării cauzei, au survenit anume urmare a realizării drepturilor procesuale a părților, care au dus la amânarea examinării cauzei în repetate rînduri, motiv din care, întinderea examinării cauzei principale, nu poate fi pusă în seama instanței de judecată, or, așa cum a fost menționat anume părțile având drepturile sale procedurale au pus instanța în situația amânării examinării cauzei și întru

asigurarea unui proces echitabil". Or, la caz, reclamantul Străisteanu Gheorghe în mod direct a aprobat și acceptat tacit toate acțiunile întreprinse de către instanțele de judecată, să nu se conformeze actelor judecătorești, ca ulterior, să învinovățească Statul RM în interes exclusiv pecuniar.

Referitor la cerința solicitată de reclamant privind încasarea prejudiciului moral de 10 000 lei, la fiecare, subliniază pârâtul Ministerul Justiției că potrivit art. 4 alin. (1) al Legii nr.87/2011 a probat lipsa de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil, urmînd ca această cerință subsecventă celei de bază să fie respinsă ca neîntemeiată.

Consideră necesar de menționat că, perioadele scurte, în mod normal, nu conduc la constatarea unei violări, la calcularea daunei morale. În materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral variază între 1 000 Euro și 2 500 Euro, pentru 5 sau 10 ani. Iar, atât timp cât nu a fost probat de către reclamant existența de facto a acestui prejudiciu moral, apriori, nu se poate constata lipsa a ceea ce nu există. Respectiv, în prezenta speță, nu a fost angajată culpa gravă sau denegarea de justiție de către autoritatea judecătorească, prin urmare nu poate fi învinovățit Statul pentru înfăptuirea actului de justiție, în temeiul art. 114 din Constituție, sau pentru dezacordul continuu al reclamantului cu soluțiile luate.

În concluzie, pârâtul a calificat pretențiile reclamantului Străisteanu Gheorghe, administrator și al Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului" ca inexistente, or, acesta nu a elucidat prin probe corespunzătoare ce au pierdut pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial din ceea ce ar însemna o viață normală, liniștită și fericită pentru acesta în momentul respectiv, dar și pe viitor, toate argumentele invocate întru motivarea acțiunii poartă un caracter declarativ și formal, fiind iluzorii sau bazate pe ipoteze de ordin subiectiv.

În legătură cu cele enunțate, în baza art. 20 din Constituție, art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale, art. 5, 27, 55, 56, 59, 60, 211, 213, 238-241 din Codul de procedură civilă, Legea Republicii Moldova nr. 87 din 21 aprilie 2011, solicită respingerea integrală a cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Poziția participanților în cadrul ședinței de judecată.

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul Străisteanu Gheorghe, administrator și al Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului", nu s-a prezentat, dar, prin intermediul poștei electronice jcc@justice.md, a depus o cerere la 09 iunie 2025, solicitînd, în temeiul art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă, examinarea cauzei în lipsa sa.

Reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Teodor Stelea, în ședința de judecată nu a recunoscut acțiunea, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, reiterând poziția expusă în referință.

Aprecierea instanței de judecată.

Studiind cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, audiind explicațiile participanților prezenți la proces, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța,

instanța de judecată consideră necesar de a respinge integral cererea de chemare în judecată din raționamentele ce urmează.

În corespundere cu prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În baza art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede la alin. (1) că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Aliniatul (2) al art.122 din Codul de procedură civilă prevede că, admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În acord cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Iar, norma consacrată la art. 239 din Codul de procedură civilă reglementează că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

Astfel, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Articolul 240 alin. (1) și alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede expres că, în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

Conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, scopul prezentei legii este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Legiuitorul a stabilit în art. 1 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 că, aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei

naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.

Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale la art. 6§1 statuează că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

Respectiv, cerinţa Convenţiei este ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil și trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretenţiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităţilor competente şi al părţilor, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanţei precum şi exercitarea căilor de atac.

Conform prevederilor art. 2 alin. (1), (2) și (3) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Din probatoriul administrat în prezenta speță, instanța a stabilit că la 29 aprilie 2025 cu cerere de chemare în judecată s-a adresat „Inima Codrului” S.R.L. și Străisteanu Gheorghe către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în baza Legii nr. 87 din 21.04.2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Cererea de chemare în judecată a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu pentru examinare judecătorului Cocier Ludmila, la 30 aprilie 2025.

Prin încheierea din 08 mai 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat în procedură cererea de chemare în judecată depusă de către „Inima Codrului” S.R.L. și Străisteanu Gheorghe către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, și s-a fixat ședința de judecată pentru data de 19 iunie 2025, orele 12:00.

Se reține că, prin acțiunea formulată în prezenta cauză, partea reclamantă administrator și al Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” a invocat

încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei civile nr. 2c-2171/2023 (2-23119833-12-2c-17082023), care se află la examinare în procedura judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Georgeta Grozav.

Reclamantul invocă încălarea termenului rezonabil pe perioada de la 17 august 2023 pînă la 22 aprilie 2025.

Ulterior, la 10 iunie 2025 de către partea pârâtă Ministerul Justiției al Republicii Moldova a fost depusă referința, la care s-a atașat și raportul motivat pe cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată concretizată depusă de S.R.L. „Inima Codrului" către Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sectorul Buiucani, mun. Chișinău, privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1 622 444 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 163 355 lei și prejudiciul material cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) în mărime de 685 347 lei.

Astfel, din raportul motivat urmează că, la 17 august 2023 S.R.L. „Inima Codrului" a înaintat cerere de chemare în judecată către Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sectorul Buiucani, mun. Chișinău, privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1 839 575 lei. *(f.d. 59-69)*

Conform fișei de repartizare, cererea de chemare în judecată a fost repartizată judecătorului Georgeta Grozav în mod automat-aleatoriu la 17 august 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 august 2023, s-a primit spre examinare în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Inima Codrului", cu fixarea ședinței de judecată pentru 30 ianuarie 2024, ora 11:30. *(f.d. 71)*

La 28 august 2023, administratorul S.R.L. „Inima Codrului", Straisteanu Gheorghe a depus cerere privind examinarea cauzei în lipsa sa, invocând faptul că din motive de sănătate nu va participa la ședința de judecată fixată pentru 30 ianuarie 2024 și din motive financiare nu își poate angaja un avocat. *(f.d. 73)*

În ședința de judecată din 30 ianuarie 2024 s-a prezentat numai reprezentantul reclamantului, administratorul S.R.L. „Inima Codrului", Straisteanu Gheorghe, din care motiv, instanța a considerat imposibilă examinarea cauzei în lipsa pârâtului și s-a amânat ședința pentru 16 aprilie 2024, ora 15:30. *(f.d. 74)*

În ședința de judecată din 16 aprilie 2024 s-a prezentat atît administratorul S.R.L. „Inima Codrului", Straisteanu Gheorghe, cît și repezentantul pârâtului Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sectorul Buiucani, mun. Chișinău, Bolgari Sergiu. Ca urmare, instanța de judecată protocolar a dispus finalizarea etapei de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare și s-a dispus examinarea cauzei în fond. În cadrul examinării cauzei în fond, reieșind din întrebările și răspunsurile oferite, instanța a dispus protocolar de a anunța întrerupere pînă la 18 iunie 2024, ora 15:30, oferindu-i reclamantului posibilitatea de a prezenta raportul de evaluare.

La 19 aprilie 2024 reclamantul a depus cerere privind concretizarea solicitărilor din cererea de chemare în judecată în cauza civilă nr. 2c-2171/2023, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 1 622 444 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 163 355 lei, prejudiciul material cauzat de evoluția indicelui prețurilor de

consum (rata inflației) în mărime de 685 347 lei, cu anexarea actelor, facturilor, și a altor înscrisuri. *(f.d. 78-82)*

În ședința de judecată din 18 iunie 2024 s-au prezentat administratorul S.R.L. „Inima Codrului", Straisteanu Gheorghe și avocatul Chilat Nicolae în interesele pârâtului Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sectorul Buiucani, mun. Chișinău. Ca urmare, reprezentantul pârâtului, avocatul Chilat Nicolae a solicitat amînarea ședinței de judecată pentru a face cunoștință cu materialele cauzei, reieșind din faptul că mandatul avocațial a fost semnat la 18 iunie 2024. Astfel, instanța de judecată a dispus protocolar de a anunța o întrerupere pînă la 28 iunie 2024, ora 10:00.

La 27 iunie 2024 reprezentantul pârâtului, avocatul Chilat Nicolae a depus o cerere privind scoaterea de pe rol a cauzei.

În ședința de judecată din 28 iunie 2024 s-a finalizat examinarea cauzei în fond, s-au ascultat pledoariile și replicile participanților la proces, fiind amânată deliberarea și pronunțarea actului judecătoresc pentru data de 12 iulie 2024, ora 10:00. *(f.d. 75-77)*

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2024, s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Inima Codrului" către Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sectorul Buiucani, mun. Chișinău privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1 622 444 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 163 355 lei, prejudiciul material cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) în mărime de 685 347 lei. *(f.d. 83-86)*

La 13 iulie 2024 reclamantul a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău solicitând casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2024. *(f.d. 31)*

Ulterior, participanții la proces au fost înștiințați despre fixarea ședinței de examinare a recursul pentru data de 10 septembrie 2024, ora 10:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2024 a fost amânată ședința pentru data de 14 octombrie 2024, ora 10:00.

La 18 octombrie 2024, administratorul S.R.L. „Inima Codrului", Straisteanu Gheorghe a depus cerere privind accelerarea procedurii de judecare a recursului declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2024.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2024, s-a respins cererea privind accelerarea procedurii de judecare a recursului. *(f.d. 94-95)*

Ședința de judecată fixată la 09 decembrie 2024, ora 10:00, 23 decembrie 2024, ora 10:00, 16 ianuarie 2025, ora 10:00 și 06 februarie 2025, ora 10:00, privind examinarea recursului nu a avut loc din motiv că nu s-a format completul de judecată.

Ședința de judecată fixată pentru 06 februarie 2025 nu a avut loc din același motive, fiind fixată o altă la 03 aprilie 2025, ora 10:00.

Prin decizia Curții de Apel Centru din 03 aprilie 2025 s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 iulie 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare în fond. *(f.d. 96-100)*

La 11 aprilie 2025, reprezenatantul reclamantului, administratorul S.R.L. „Inima Codrului", Straisteanu Gheorghe, a depus cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei civile nr. 2c-2171/2023. *(f.d. 102)*

Prin interpelarea din 15 aprilie 2025, s-a solicitat Curții de Apel Centru expedierea în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în mod de urgență a dosarului în original, cu nr. 2c-2171/2023 (2-23119833-12-2c-17082023).

Potrivit fișei de repartizare, cererea de accelerare a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Viorica Dodon la data de 15 aprilie 2025, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 aprilie 2025, s-a respins ca neîntemeiată cererea de accelerare. *(f.d. 103-104)*

Ulterior, la 06 mai 2025, administratorul S.R.L. „Inima Codrului”, Straisteanu Gheorghe a depus repetat cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei civile nr. 2c-2171/2023. *(f.d. 106-109)*

Potrivit fișei de repartizare, cererea de accelerare a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Angela Ciubotaru la 07 mai 2025. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 14 mai 2025 s-a respins ca inadmisibilă cererea de accelerare. *(f.d. 110)*

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Georgeta Grozav din 15 mai 2025 s-a fixat ședința pentru pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare, pentru data de 12 iunie 2025, ora 15:30, cu citarea părților. *(f.d. 112-113)*

Reieșind din circumstanțele supra menționate, instanța de judecată a ajuns la concluzia că instanțele judecătorești naționale au respectat cu strictețe dreptul părților litigioase la examinare în termen rezonabil a cauzei, precum și în comportamentul acestora nu se denotă o oarecare lipsă de diligență.

Astfel, termenul de examinare a cauzei s-a datorat comportamentului părților, formularea numeroaselor cereri, neprezentarea participanților, intervenirea unui nou reprezentant, din motivul că nu s-a format completul de judecată în instanța de apel, precum și a agendei încărcate a judecătorilor.

Instanța reține că, la examinarea cauzei civile nr. 2c-2171/2023, existența unei perioade mai îndelungate de timp s-a datorat unor circumstanțe care nu depind de voința judecătorului, precum formularea unor cereri de concretizare, neprezentarea participanților la proces, solicitarea de a face cunoștință cu materialele cauzei, scoaterii cererii de pe rol, examinarea recursului depus de către reclamant în instanța de apel, formularea mai multor cereri de accelerare, circumstanțe, care în ansamblu au determinat schimbarea dăților de examinare a cauzei civile atît în primă instanță cît și în instanța de apel.

Cu privire la examinarea cauzei civile în ordine de apel, din informația prezentată de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în bază de raport motivat, unde prin decizia Curții de Apel Centru din 03 aprilie 2025 s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iulie 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare în fond, examinarea recursului și amânările ședințelor de judecată a fost condiționată de faptul că nu s-a format completul de judecată, astfel, termenii de examinare a recursului sunt afectate de condiții ce nu depind de judecători, fiind aspecte legate de funcționalitatea Curții de Apel Centru.

Astfel, instanța reține că, în speță, nu există careva motive de tergiversare a examinării cauzei civile, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor

de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „tergiversare a examinării cauzei”, motiv din care nu pot fi reținute argumentele părții reclamante în acest sens.

Toate acțiunile procedurale au fost stabilite reieșind din circumstanțe întemeiate și nici una din motive incerte, neclare decât cele arătate în raport. Mai mult, obiectul acțiunilor impune o implicare sporită a tuturor părților.

La fel, instanța a ținut cont și de faptul că dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei în mod obligatoriu urmează a fi coroborat cu alte garanţii ale procesului echitabil prevăzute de legislaţie, precum legalitatea, disponibilitatea şi egalitatea în drepturi a participanţilor, contradictorialitatea procesului, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părţii la un proces echitabil.

Examinarea cauzei este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil, şi prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

În acest context, instanța de judecată menționează că termenul rezonabil urmează a fi distins de termenul legal.

Având în vedere cele menționate, instanța constatată lipsa încălcării a termenului rezonabil de examinare a cauzei civile la acțiunea depusă S.R.L. „Inima Codrului” către Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative sectorul Buiucani, mun. Chișinău, privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1 622 444 lei, dobînda de întîrziere în mărime de 163 355 lei și prejudiciul material cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) în mărime de 685 347 lei, dosar nr. 2c-2171/3023, motiv pentru care acțiune urmează a fi respinsă.

Mai mult ca atît, instanța reține argumentul pârâtului Ministerul Justiției, care a reflectat în referință că ”în materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate de CtEDO cu titlu de prejudiciu moral variază între 1 000 Euro și 2 500 Euro, pentru 6 sau 10 ani”. La caz, nu sunt întrunite toate condițiile ca statul să răspundă patrimonial. Or, reclamantul a depus cererea de chemare în judecată la 17 august 2023, dosar nr. 2c-2171/2023, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 mai 2025, s-a fixat ședința de judecată, pe cazul dat, pentru 12 iunie 2025, ora 15:30.

Conform prevederilor art. 4 alin. (1) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Potrivit aliniatului (6) al art. 2 din Legea nr. 87, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a

instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

În sensul prevederilor legale sus citate, se constată că instanța de judecată este investită cu sarcina verificării circumstanțelor și motivelor unei eventuale încălcări a termenului de examinare a cauzei, or calitatea esențială a unui proces de judecată, o formează accelerarea examinării pretențiilor, accelerare care nu trebuie să afecteze drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției. Examinarea unei cereri de chemare în judecată într-un termen rezonabil reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a unui proces.

Referitor la repararea prejudiciului moral suferit de către reclamant, instanța va avea în vedere la calcularea sumei acordate, mai multe criterii, printre care: consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care a fost afectată situația familială, profesională și socială etc.

Totodată, prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011, nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Despăgubirea acordată de Curte în legătură cu daunele morale este menită să furnizeze o compensație financiară pentru un prejudiciu moral, cum ar fi suferințe psihice sau fizice. Dacă se stabilește existența unor astfel de daune, și în cazul în care Curtea consideră că este necesară o compensație bănească, ea va face o evaluare pe o bază echitabilă, luând în considerare standardele care decurg din jurisprudența sa.

Astfel, argumentele reclamantului expuse în cererea de chemare în judecată referitor la solicitarea privind încasarea prejudiciului moral instanța le consideră nejustificate și care nu au fost probate, prin careva acte confirmative.

Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

Calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecății fiecărei cauze, accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției.

Respectiv, cerinţa Convenţiei ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretenţiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităţilor competente şi al părţilor, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanţei precum şi exercitarea căilor de atac.

Conform art. 5 al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, (1) În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea

în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.

Corespunzător, se constată că, solicitarea reclamantului privind constatarea încălcării dreptului lui la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. 2c-2171/2023 (2-23119833-12-2c-17082023), este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

În acord cu normele legale citate mai sus dar și cu circumstanțele de fapt ale speței constatate, instanța conchide asupra netemeiniciei cerinței părții reclamante cu privire la repararea prejudiciului moral, aceasta urmând a fi respinsă. Or, această cerință este accesorie cerinței de constatare a încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, care a fost respinsă, și ca urmare, reclamantului nu-i poate fi adjudecată o sumă bănească cu titlu de prejudiciu moral.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, art.art. 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantului „Inima Codrului” S.R.L. și Străisteanu Gheorghe este neîntemeiată și urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 236, art.art. 238-241, art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de „Inima Codrului” S.R.L. și Străisteanu Gheorghe către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 17 august 2023 și încasarea prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din ziua pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Cocier Ludmila**